

SZAKDOLGOZAT

Molnár Bianka

2025

Sportcélra tartott díjlovak táplálóanyag- és energiaellátottságának vizsgálata

Molnár Bianka

Állattenyésztő mérnök alapképzési szak, nappali tagozat

Élettani és Takarmányozástani Intézet, Takarmánybiztonsági Tanszék

Belső témavezető:

Dr. Balogh Krisztián Milán egyetemi tanár, MATE, Takarmánybiztonsági Tanszék

A ló az ember egyik legrégebben házasított haszonállata, amelynek szerepe napjainkra jelentősen átalakult. A modern kor sport- és hobbilótartása új kihívásokat támaszt a takarmányozás terén, hiszen a megfelelő táplálóanyag-ellátottság alapvető feltétele a teljesítmény, az egészség és a jó kondíció fenntartásának. A sportcélra tartott lovak esetében a takarmány összetétele, mennyisége és a tápanyagok aránya közvetlenül befolyásolja az anyagcsere-folyamatokat és a szervezet élettani állapotát. Dolgozatom célja a különböző korú és hasznosítású Oldenburgi fajtájú lovak takarmányozási gyakorlatának, valamint a vérszérumbiokémiai paramétereinek összehasonlító elemzése volt, különös tekintettel a takarmányozás és az anyagcsere közötti összefüggések feltárására. A vizsgálat a Vági Díjlovas Centrumban tartott négy ló bevonásával zajlott, melyek közül kettő aktívan versenyző, míg kettő növendék, egyéves korú csikó volt. A lovak takarmányozása eltérő abrakkeverékekre, kiegészítő takarmányokra és étrend-kiegészítőkre épült, amelyek mind a sportteljesítményhez, mind a növekedéshez szükséges tápanyagokat biztosították. A kutatás során vérszérumbiokémiai minták kerültek levételre, amelyek laboratóriumi körülmények között, spektrofotometriás eljárással kerültek elemzésre. A vizsgált biokémiai paraméterek között szerepelt az összfehérje, az albumin, a kalcium, a magnézium, a koleszterin, a triglicerid, a glükóz és a kreatinin, amelyek jól jellemzik a szervezet tápláltsági és élettani állapotát. Az elemzések eredményei alapján megállapítható, hogy a vizsgált lovak takarmányozása alapvetően kiegyensúlyozott és a faj igényeinek megfelelő volt. A felnőtt, aktívan edzett sportlovaknál a vérparaméterek az élettani határértékeken belül mozogtak, ami megfelelő energia- és fehérjeellátottságra, valamint jó anyagcsere-egyensúlyra utal. A fiatal, növendék korú csikók esetében néhány paraméter kisebb eltérést mutatott, amely elsősorban az ásványianyag-arányok, különösen a kalcium és foszfor közötti egyensúly finomhangolását indokolja. Ezek az eltérések természetesnek tekinthetők a növekedési szakaszban lévő egyedeknél, ugyanakkor rávilágítanak a takarmányozás precíz beállításának fontosságára.

A kutatás eredményei összességében azt mutatják, hogy a megfelelő takarmányozási stratégia, a jól megválasztott takarmányalapanyagok és kiegészítők, valamint a rendszeres laboratóriumi ellenőrzés együttesen biztosítják a sportlovak optimális teljesítményét és jó egészségi állapotát. A vizsgálat megerősítette, hogy a vérérum biokémiai paramétereinek rendszeres nyomon követése hatékony eszköz a takarmányozás objektív értékelésére, valamint a táplálkozási hibák korai felismerésére. A fiatal egyedek esetében különösen indokolt a makroelemek arányának és az energiaellátásnak a pontos beállítása, mivel ezek döntő hatással vannak a csontozat és izomzat fejlődésére. A dolgozatban bemutatott eredmények hozzájárulnak a sportlovak takarmányozási gyakorlatának tudományos alapokon nyugvó fejlesztéséhez. A megfelelően kialakított étrend, amely figyelembe veszi az életkort, a munkaterhelést és az egyedi igényeket, elengedhetetlen a hosszú távon fenntartható sportteljesítményhez és a lovak jólétéhez. A vizsgálat tapasztalatai rámutatnak arra, hogy a precíz, állatorvosi és takarmányozási szempontból is megalapozott gyakorlat kulcsszerepet játszik a versenylovak egészségének megőrzésében, a teljesítmény optimalizálásában, valamint a modern lótenyésztés fenntartható működésében.